

چرا در برابر واگذاری سهام کارخانه‌ها به کارگران مقاومت می‌شود؟

حکایت اهل و ناهل در واگذاری‌ها

تجربه کارگران کاشی اصفهان در مدیریت کارخانه در سال ۹۵ و ۹۶ نشان می‌دهد که ایفای نقش بیشتر کارگران به نفع تولید است و می‌تواند واگذاری بنگاه‌های دولتی را در مسیر متفاوتی قرار دهد.

به گزارش خبرنگار ایلنا، کیلومتر ۱۰ جاده اصفهان - نجف‌آباد، از ۴۰ سال پیش اینجا کارخانه‌ای بوده که یکی از مهم‌ترین کارخانه‌های تولید کاشی در ایران به حساب می‌آید. صنایع کاشی اصفهان، این کارخانه که ۳۰ هکتار زمین مفید دارد و در چهار دهه اخیر تعداد زیادی از کارگران به ویژه از شهرهای اطراف اصفهان در آن کار کرده‌اند، از ۱۰ سال پیش بافرا و نشیب‌هایی روبه‌رو شد. مشکلات این کارخانه را تا مرز ورشکستگی و بیکاری کارگران برسد، اما اتفاقات مشکلی پیش برای این واحد تولیدی رخ داد که خود می‌تواند به عنوان نمونه مورد توجه و ارزیابی قرار گیرد.

رضاصالحی، از کارکنان کاشی اصفهان و عضو سابق شورای کارگری این کارخانه، ماجرا را اینطور تعریف می‌کند: ما تا سال ۸۸ یعنی قبل از واگذاری کارخانه به بخش خصوصی مشکلی نداشتیم. حدود ۱۴۰۰ کارگر در این کارخانه کار می‌کردند و نه تنها در پرداخت ماهانه حقوق مشکلی پیش نمی‌آمد که ما پاداش، افزایش حقوق... هم داشتیم. سال ۸۸ کارخانه به دو نفر واگذار شد، اما آنها طوری با این واحد صنعتی برخورد کردند که انگار از عمد قرار است آن را زمین بزنند و تعطیل کنند. زمین‌ها و دارایی‌های کارخانه را فروختند و حتی ماشین‌آلات آن را هم حراج کردند. اوضاع آنقدر بد شد که در سال ۹۵ شاهد بودیم کارخانه میلیاردها تومان بدهکاری دارد و قادر به پرداخت حقوق ماهانه کارگران هم نیست. این

در حالی است که از تعداد کارگران کاسته شده بود و دیگر از آن ۱۴۰۰ نفری که در کاشی اصفهان مشغول بودند، خبری نبود. وقتی دیدیم که حقوقی پرداخت نمی‌شود و مایبکار لب‌خیابان نشستیم، تصمیم گرفتیم خودمان آستین بالا بزنیم و کاری بکنیم. شورای کارگری کارخانه اداره کار را در دست گرفت و به مدت هفت ماه خودمان مواد اولیه خریدیم، خودمان تولید کردیم و خودمان محصولات مان را فروختیم. حقوق ماهانه را هم مرتب پرداختیم. بعد از هفت ماه دوباره سر و کله سهام‌داران پیدا شد. بالاخره دو سال پیش کارخانه به فردی دیگر واگذار شد و در این دو سال کار و مرز به کار خود ادامه داده و کارگران هم حقوق معوقه نداشته‌اند. در بحث واگذاری سهام کارخانه‌ها به کارگران بیشتر نسبت ۴۹ به ۵۱ مطرح است، یعنی اینکه ۴۹ درصد سهام به کارگران داده شود و ۵۱ درصد دیگر در اختیار مدیران و سرمایه‌گذاران است. این نسبت باعث می‌شود تنها کارگران اندکی بیشتر از قبل در تصمیمات نقش داشته باشند، اما در برابر همین هم مقاومت‌های زیادی وجود دارد.

علیرضا حیدری: در بحث واگذاری سهام کارخانه‌ها به کارگران بیشتر نسبت ۴۹ به ۵۱ مطرح است؛ ۴۹ کارگران و ۵۱ درصد دیگر مدیران و سرمایه‌گذاران. این نسبت باعث می‌شود تنها کارگران اندکی بیشتر از قبل در تصمیمات نقش داشته باشند، اما در برابر همین هم مقاومت‌های زیادی وجود دارد

این کارگر کارخانه کاشی اصفهان درباره اینکه چه اتفاقی افتاد که کاشی اصفهان به عنوان یک واحد صنعتی موفق دچار چنین مشکلاتی شد، عنوان می‌کند: مشکل از واگذاری غیراصولی شروع شد. اینکه کسانی مدیریت کار را در دست گرفتند که سررشته‌های کار نداشتند و بدتر از آن انگار دلشان نمی‌خواست کارخانه کارگران را در اهداف دیگری راندنیل می‌کردند که خودش را با فروش املاک و دارایی‌های کارخانه نشان داد. کاشی اصفهان یک واحد صنعتی بزرگ و فوق‌العاده است. محصولات ما هم در داخل و هم در خارج مشتری دارد و وجود مشکل برای آن عجیب و غریب است.

او درباره وضعیت حال حاضر کارخانه می‌گوید: بعد از واگذاری جدید حقوق ماهانه مرتب پرداخت می‌شود، اما ظرفیت بیشتری وجود دارد. قبلاً ۱۴۰۰ نفر در کاشی اصفهان کار می‌کردند، اما تعداد کارگران در حال حاضر ۴۰۰ نفر است. با راه‌اندازی واحد سه که فعالیتش متوقف شده می‌توان برای ۲۰۰ نفر دیگر هم شغل ایجاد کرد. ما در جریان مشکلات مدیریت جدید هستیم. دو سال پیش که مدیر جدید کارخانه را تحویل گرفت، استانداری قول مساعدت و پرداخت وام داد؛ اتفاقی که رخ نداد است، حال آنکه اگر این وام پرداخت شود برخی مشکلات رفع می‌شود. با روندهای فعلی ما احساس خطر می‌کنیم. درست است که حالا به صورت مرتب حقوق ماهانه پرداخت می‌شود، اما شرایط خوب نیست و ممکن است اتفاقات سال ۹۵ برای کاشی اصفهان تکرار شود. کارگران حتی حاضرند یک ماه حقوق نگیرند، اما کارخانه نخواهد. نباید به گونه‌ای عمل شود که باز کارخانه دچار مشکل شده و کارگران جای اینکه در خط تولید

کارگران بیشتر نسبت ۴۹ به ۵۱ مطرح است، یعنی اینکه ۴۹ درصد سهام به کارگران داده شود و ۵۱ درصد دیگر در اختیار مدیران و سرمایه‌گذاران باشد. این نسبت نیز باعث می‌شود تنها کارگران اندکی بیشتر از قبل در تصمیمات نقش داشته باشند، اما در برابر همین هم مقاومت‌های زیادی وجود دارد.

وقتی سه نفر کارگر با مدیرک دیپلم توانستیم هفت ماه کارخانه را اداره کنیم و حقوق معوق هم نداشتیم، چشم‌پور مدیران با این همه ادعا قادر به چنین کاری نبودند؟

اخیرا علیرضا حیدری، کارشناس حوزه کار، عنوان کرده است: بنگاه‌ها را برخلاف اهدافی که برای خصوصی‌سازی واگذار کردیم و حال کسی که مالک آنها شده تصور کرده بیشترین سودآوری و بهره‌وری در تعطیلی بنگاه است، در حالی که در واگذاری‌ها می‌توانستیم بخش قابل توجهی از سهام کارخانجات را به بدنه کارخانه و کارگران واگذار کنیم. قبلاً واگذاری‌ها به این شکل صورت می‌گرفت که ۴۹ درصد سهام به کارگران و ۵۱ درصد به بخش خصوصی تعلق می‌یافت و تفاوتشان در سود حاصل از فعالیت کارگاه در درصد بیشتر نبود، اما ۵۱ درصد قدرت مدیریت و کنترل واحد را به دست بخش خصوصی می‌دادند تا ساز توانایی مدیریتی بالاتر، خلاقیت و نوآوری بیشتر و برنامهریزی و تولید بهتر برخوردار شود.

همچنین علی‌اکبر سیارمه، کارشناس حوزه کار، می‌گوید: سال‌های سال است که نمایندگان تشکلات کارگری بحث سهام‌شدن کارگران در کارخانه‌ها مطرح می‌کنند، چراکه با مشارکت کارگران در مدیریت و سهام کارخانه‌ها، هم تولید و بهره‌وری در بنگاه بالا می‌رود، هم انگیزه کار بیشتر می‌شود.

تجربه کارگران کاشی اصفهان در مدیریت کارخانه نشان می‌دهد که آنها توانایی این کار را دارند. صالحی، کارگر کارخانه کاشی اصفهان، می‌گوید: وقتی از کاری سررشته داشته باشی و دلت برای کار بسوزد به گونه‌ای کار می‌کنی که کارخانه تعطیل نشود. در مورد کاشی اصفهان باید تاکید کنم که این کارخانه یک واحد صنعتی فوق‌العاده بوده و همانطور که گفتم ضرر زده شدن و بدهکار شدنش عجیب بود. وقتی سه نفر کارگر با مدیرک دیپلم توانستیم هفت ماه کارخانه را اداره کنیم و حقوق معوق هم نداشتیم، چشم‌پور مدیران با این همه ادعا قادر به چنین کاری نبودند؟

دست‌دولت تا مرفق در اقتصاد است

بیش از یک دهه است درباره مشکلات خصوصی‌سازی بحث می‌شود و اهلیت تعبیری است که

تجربه کارگران کاشی اصفهان در مدیریت کارخانه در سال ۹۵ و ۹۶ نشان می‌دهد که ایفای نقش بیشتر کارگران به نفع تولید است و می‌تواند واگذاری بنگاه‌های دولتی را در مسیر متفاوتی قرار دهد

مشغول باشند، لب‌خیابان بنشینند. **واگذاری کارخانه‌ها به کارگران** در اختیار دولت است یکی از پر بحث ترین موضوعات در یک دهه اخیر بوده است. با ابلاغ سیاست‌های اصل ۴۴ بنا بر این شد که بنگاه‌های دولتی به بخش‌های تعاونی و خصوصی واگذار شود؛ واگذاری‌هایی که در موارد زیادی موفق نبود و به مشکلات کارخانه‌ها دامن زد. اگر اکنون در کارخانه‌هایی مانند هیکو و نیشکر هفت تپه شاهد بروز وضعیتی هستیم که به اعتراضات دامنه‌دار کارگران انجامیده، دلیل آن واگذاری غیر کارشناسی بوده است. واگذاری‌هایی که از آن در مواردی با عنوان خصولتی شدن یاد می‌شود و در موارد دیگر اهلیت کسانی که بنگاه‌ها به آنها واگذار شده زیر سوال می‌رود.

هم‌زمان با داغ شدن بحث واگذاری‌ها، سهام‌دار کردن کارگران نیز مورد توجه قرار گرفته است. طرفداران این طرح عنوان می‌کنند کارگران مشکلات را می‌دانند، دلشان به حال واحد تولیدی می‌سوزد و در کل آنها می‌توانند مدیریت بهتری نسبت به کسانی داشته باشند که کارگر نیستند و چه بسا هیچ‌گاه هم کارگر نبوده‌اند. البته در بحث واگذاری سهام کارخانه‌ها به

اخبار کارگری

۱۲ واحد صنعتی گلستان امسال احیاء شدند

در سال ۹۷ از طریق کارگروه تسهیل و رفع موانع تولید استان ۳۹ واحد صنعتی تعطیل، دوباره به چرخه تولید بازگشتند که در نتیجه آن ۶۱۲ نفر مشغول به کار شدند. به گزارش ایلنا، حسین طلوعیان با اشاره به مصوبات کارگروه تسهیل و رفع موانع تولید اظهار داشت: با احیاء ۱۲ واحد صنعتی گلستان در شش ماهه نخست سال جاری، حدود ۲۰۰ نفر در این واحدها مشغول به کار شدند. به گفته او: از ابتدای امسال تاکنون ۴۴ جلسه کارگروه تسهیل و رفع موانع تولید با هدف رفع مشکلات تولیدکنندگان در استان تشکیل شده که نتیجه آن احیاء واحدهای ۱۲ واحد صنعتی در ۶ ماهه نخست سال بوده است. طلوعیان با اشاره به واحدهای احیاء شده در سال گذشته نیز گفت: در سال ۹۷ از طریق کارگروه تسهیل و رفع موانع تولید استان ۳۹ واحد صنعتی تعطیل دوباره به چرخه تولید بازگشتند که در نتیجه آن ۶۱۲ نفر مشغول به کار شدند. وی افزود: با راه‌اندازی کارگروه تسهیل و رفع موانع تولید از سال ۹۵ تاکنون علاوه بر رفع مشکلات بسیاری از واحدهای تولیدی در حوزه‌های مختلف سرمایه ثابت و در گردش، مالیاتی، بانکی، شرکتهای خدمات‌رسان، آب و گاز، برق، تامین اجتماعی و غیره تعداد زیادی از واحدهای صنعتی تعطیل دوباره به چرخه تولید بازگشتند و واحدهای صنعتی بسیاری نیز فعالیت‌های خود را توسعه داده‌اند.

از سوی مجمع جهانی اقتصاد صورت گرفت اعلام شاخص‌های رفاه اجتماعی و رشد اقتصادی در ایران

مجمع جهانی اقتصاد شاخص‌های رفاه اجتماعی و رشد اقتصادی در ایران را اعلام کرد. به گزارش ایلنا، مجمع جهانی اقتصاد در گزارش سال ۲۰۱۹ اعلام کرد که ایران ۸۲.۴ میلیون نفر جمعیت، ۵۴۹۱.۴ دلار درآمد سرانه داشته است. همچنین متوسط رشد اقتصادی ایران در طول ۱۰ سال اخیر ۱.۳ درصد اندازه‌گیری شده است. این نهاد نرخ بیکاری را در ایران ۱۲ درصد و ضرب‌جینی ایران را ۰.۴ اندازه‌گیری کرده است. ایران در زمینه سرمایه اجتماعی با کسب امتیاز ۵۲.۸، از ۵۶ در میان ۱۴۱ کشور کسب کرده است. همچنین در زمینه موانع و نظارت بودجه‌ای ۲۴.۷ را کسب کرده است. به این ترتیب نظام ایران در میان ۱۴۱ کشور رتبه ۱۳۸ را کسب کرده است.

مصطفی سالاری: اتباع افغانستان باید حقوق قانونی خود را مطالبه کنند

مدیرعامل سازمان تأمین اجتماعی گفت: اتباع افغانستان باید حقوق قانونی خود را از کارفرمایان مطالبه کنند و از طریق مجاری قانونی در هنگام اشتغال تحت پوشش سازمان تأمین اجتماعی قرار گیرند. به گزارش ایلنا، مصطفی سالاری در دیدار با سفیر افغانستان در ایران افزود: مطابق با قانون تأمین اجتماعی کارفرمایان مکلف به بیمه کردن کارگران خود نزد این سازمان هستند و تعداد بیمه‌شدگان تبعه کشور افغانستان در ایران نسبت به جمعیتی که مقیم و شاغل هستند، بسیار کم است. وی تصریح کرد: بر اساس قانون تأمین اجتماعی امکان ارائه خدمات این سازمان به اتباع خارجی وجود دارد و در حال حاضر تعداد قابل توجهی از اتباع خارجی مقیم کشور از خدمات این سازمان استفاده می‌کنند که اکثریت آنان نیز اتباع کشور افغانستان هستند.

قانون کار کشور در زمینه سن ورود به کار که افراد ۱۵ سال به بالا را مجاز به انجام کار می‌داند، از این پس شاخص‌های عمده بازار کار کشور بر اساس جمعیت ۱۵ ساله و بیشتر محاسبه و ارائه می‌شود و این در حالی است که همچنان شاخص‌های مربوط به جمعیت ۱۰ ساله و بیشتر نیز به تمام کاربران ارائه شده و در گزارش مرکز آمار ایران هم ارائه شده است.

فقط بیکاران ۱۵ سال به بالا، بیکار محسوب می‌شوند

آمار می‌گوید نرخ بیکاری در جمعیت ۱۵ سال به بالا تا ۶۵ سال محاسبه می‌شود؛ اتفاقی که می‌تواند هم خوب و هم بد تلقی شود. نکته منفی آن کاهش صوری نرخ بیکاری است و نکته مثبت آن خارج کردن افراد ۱۰ تا ۱۵ ساله از دایره افراد فعال در حوزه کار و نزدیکی به استانداردهای جهانی در زمینه منع کار کودکان است.

سایت مرکز آمار در توضیحی در ارتباط با تغییرات جدیدی نوشته است: به گواه متخصصین، طرح آمارگیری نیسروی کار یکی از فنی‌ترین طرح‌های آماری کشور است که بر اساس آخرین استانداردهای سازمان بین‌المللی کار (ILO) پیاده‌سازی شده است. لذا تمامی تلاش دست‌اندرکاران طرح مذکور مبتنی بر رعایت اصول حرفه‌ای در راستای کیفیت هرچه بیشتر آن است. سن ورود به کار نیز از این قاعده مستثنی نیست، اما سازمان بین‌المللی کار سن استاندارد را برای بررسی وضعیت بازار